

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institudam ad cat olicarum partium: proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felélős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányzószékben.

Etikai fordulat.

Bizonyos, hogy a liberálisizmus korrupciója a maga féltelmes mélységével ott nyílt meg, ahol a keresztény Magyarország dekrisztianizálása tervszerűleg megkezdődött. Mindez, ami addig volt, csak bűnrevívó alkalom számba ment, mindaz, ami aztán volt a romlott múlt halálos bűne. Most felmerült itt a kérdés, lehet-e és ha igen, hát érdemes-e egyáltalán egy halálthozó örvényenél deszcendentális fokokról beszélni. Ha igen, akkor a magyar liberálisizmus örvényében a leginfimálisabb fokot kétségkívül az egyházpolitika, ebből kimenőleg a szociáldemokrácia, végül a legutolsó ponton az abszolútizmus feszik. E tekintetben nem nehéz visszagondolnunk a történetekre.

Most mult egy esztendeje, amikor mi is rámutattunk e helyütt Lányi cinikus szofizmájára, amely distingválni akart parlamenti, alkotmányi etika közt egyfelől és paragrafus szöveg közt másfelől, mintha bizony szabad volna a kettőt egymással szembe állítani, mintha az első csak amolyan elasztikum volna, míg a normatívum csupán a másik lenne. És ugyancsak most lesz egy esztendeje annak a magyar közéletben példátlanul álló,

megbélyegző ténynek, hogy a kormány, élén a trón egy magastrangu katonájával büszkén, szemérmetlenül címboráskodni kezdett azokkal a szociáldemokratákkal, akik bevallott ellenségei a menyei és földi trónnak, föltorgatói az állam békének és biztonságának. Így következett el, hogy annak a forradalmi irányzatnak, amely éppen egy a policiaális nyitvántartás és ellenőrzés keretébe tartozik, mint a prostitúció, maga a belügyminiszter lett a legfőbb protektora. Valóban ez az erkölcsi téboly kora volt, amely után gyorsan el kellett következnie a halálnak s a fölözlásnak.

Údítóleg és főlemelőleg hat ezek után az az egészséges etikai fordulat, amely az újrend napjaiban a hazai közélet egész vonalán észlelhető és érezhető. Hogy vagyunk e tekintetben? A politikai látóhatár peremén kétségtelenül sok a laudator temporis acti. Sopánkodó, szitkozódó letörték ezek, amolyan szárazon vergődő halak. Keseregnek, panaszkodnak, gyűlölködnek s szidják az új érát, mint a bokrot, mert hogy kidobta őket a korrupció tápláló vizéből s most a maguk érték-telen egyéniségének megfelelően sivár és felületlen munkásságukhoz hasonlóan tengődnek.

Nos, ők azt állítják, sokszor hallottuk már, hogy ebben az új rendszerben, ami jó, az nem új, ami új az nem jó. Emellett azonban minden szavukkal, firkaik minden sorával önkéntelenül is beigazolják, amit egyébként körömszakadásig tagadtak, hogy igenis jobbra fordult a kormányzat rendszere s a magyar közélet örventesen reorganizálódik.

Változás van mindennek előtt az emberekben. Az új korszak személyváltozása a maga fegyverhordozóimál — egyéniségével, multjával, elveivel és politikai következetességével a legpregnánssabb kifejezője egy a régítől hasonlíthatatlanul előnyösen különböző irányváltósnak, irányjavulásnak. Zichy Aladár gróf a latere és Apponyi a kultuszminiszteri székben és Kossuth a kereskedelmi miniszterium élén nemcsak új neveket, új embereket, hanem egészen új szellemet is jelentenek. Így melhetnénk végig a többi tárcán is, kezdve Wekerle miniszterelnökön, akinek mostani közszereplése azzal a lelyrehozhatatlan régivel szemben olyan megnyugtató átalakulást mutat. És, hogy más pozíciókra is rámutassunk, Abrányi Kornél, Vészi József helyén a miniszterelnöki sajtóiroda vezetőjeként, oldalán a katolikus, hazafias ujságrögárdia egyik neves tagjával,

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Uti élmények.

Az aacheni tóra való kirándulásom szakasztott olyan volt, mint a nyílyenlen előtt két esztendővel volt részem. Akkor is Cs. es barátomat (keményen meghagyta, hogy a nevet valahogy ki ne írjam, s én ismerve az ő mód nélküli szerénységét, sietek betartani a diszkreciót) látogatni meg, a ki az egész szentdon keresztül koptatott tudencnek reparálása céljából választotta újra ezt a kies, a szó szoros értelmében balzsamos levegőjű helyet. Az idén honfiktarsa is akadt Sz. I. képében, a kivel legalább a zengzetes magyar nyelvben is gyakorolhattak magukat s így nincsenek kitéve annak a veszedelemnek, hogy szeptemberre bakaérve, csak Gothe nyelvén akarjanak gondolatáiknak kifejezést adni.

Innsbruckból egy óra alatt Jenbachba ér az ember, a hol fogaskerekűre (ékes német nyelven Zahnradbahn) ülve, egy órai zakatolás után ezer méter magasságra emelkedünk. Persze mesebe illő látvány az emelkedés, a mint a hegyek, erdők viruló képe percről-percre törpebbe válik labaink alatt s mi szinte szédülve tekintünk alá a vadregényes gyönyörű vidékre s az Innsbruckot, illetőleg az Inn völgyét két oldalról körülvevő kopasz havasok szeszélyes alakulására. Mikor a magaslatra érünk, kitarul a panoráma. Előtűnk a tó fodrozódik gyönyörű, mélységes kek vízzel, mellette pedig jobbról-balról meredek óriások állanak őrt, mint egy fenyegető hatalom őrzve azt a kedves kincset, mely annyi embernek szerz örömet, nyugalmat és enyhülést.

A ki a csorbai tót látta már, könnyen fogalmat alkothat az aacheni tóról is. Ez is, mint az, egy hatalmas, magásra emelt tanyer, a melynek a geologiai alakulás idején nem akadt letolyása s a körülötte emelkedő hegyek vízmenyisége évezredekben át beleje ömlik. A különbség csupán a nagyobbszerűségben rejlik. A csorbai tó magasságánál csupán száz meterekről beszélhetünk, míg itt az ezérn is túl járunk. Annak a hossza legfeljebb 3 kilométer, míg eze a tizen is felül van, a mélysége pedig körülbelül 150 méter. Ott a hegyek törpe széldségek ezeknek az óriásoknak magorvasagához képest.

S ez az imponáló környezet valami csodálatos hatással van ránk. Eltörpülünk mellette, de telebed egyszersmind beomunk a streber. Valami belső erő feszül belőlünk s minden aron gyarapodni akarunk. Első jele ennek a farkas étvágy, a mindenaróra való terjeszkedés ehaja. Aztán tíz évvel hatadakbnak crezünk magunkat. Azok a hatalmas hegyoldalak folyton azzal biztatnak berntünk, hogy ne hagyjuk magunkat s föl, mirel magasabbra siessünk az illatos fenyesek és bükkerdők anyekaba, az alpesi rózsák és havasi gyoparok birodalmába. Mindennek hátterében pedig ott vár ránk a szelid, rózsás álom, olyan mély, olyan édes, a melynél szelidebben, mélyebben, edesebben talán csak a bölcsönkben aludtunk, mikor édesanyánk dudolta hozzá az áltató dalt. A ki phemni akar, a ki új, friss eleterore vagyik az elvesztett helyett, az aacheni tó partján, vagy annak hűvös hullamai felett csepközve, bizonyosan meg fogja találni.

En hajóra ülve, telóra mulva már a Fürstenhausban fogadtam a hódo látúidőzletket. Honfiktarsaim meghatva vonultak elem s áradozva magasztaltak a kegyes leereszkedést, a melyben

felmaszva az ő magaslatokra, őket részestetten. Sőt a többi német is mód felett kedves vala. Tudvalevő dolog ugyams, hogy mióta mi magyarok olyan tulipános jövedünkben vagyunk, a németek (mit állítsak a tulipánal szemben: talán a retket!) épen nem maradnak hátra a hasonló érzelmek nyilvánításában. Velünk szemben azonban meglehetősen szívelyesek voltak (igaz, hogy eddig nem is találtam még embert, a ki az én Cs. es nevét ismét nem írom ki) barátomat — ha megismerte igazán ne szerette volna).

Az aacheni tó a hencserendi szerzetesek tulajdona levén, az egyházi rend tagjait némi előnyben részesítik. A válogatótja (közűk természetesen mi magyarok is) külön helyiségben étkezik, a hol fideis, kedélyes tarsaságot élveznek s a mi a fő, némi anyagi előnyben is részesülnek. Két koronáért olyan alapos ebédet kaptunk, a mely meg az ottani farkas-étvágy tiszteltremelő körülményei között is kivívja az elismeres babériját. Paprikát ugyan hiába keresünk, a gulyás ott is csak golas, szóval a karlsbadi kura alapjaira, a magyaros gyomorrontásra nincsenek meg a feltetlen feltételek, de meg levén a kellő alapozás, a hegyi levegő által preparált éhes gyomor, szükség esetén még a vasszeg se nyerne előttünk kiméletet.

Bámuló csodálkozásom az első percekben az én két kedves honfiktarsamon pihent meg, illetőleg azon a ropogós német tudományon, a melyet hirtelenében összeszedtek. Meg vagyok ugyan győződve, hogy a német nyelv megholt barátai és művelői sokat forgolódnak azóta a sírjaikban s hogy a német zsebszótár forgalmát is alaposan emelték, de a bizonyos, hogy megértetés művészetete, a fononimika, a kezzel-lábbal való beszélgetés tudománya nagyobb rekordot

Mai lapunk 4 oldal.

00000437

talán csak időbet jelent a magyar sajtó nivója és irányítása szempontjából pusztán névcserenél.

Az új embereknek azonban nemcsak belső érzékéből következethetünk. Előttünk áll működésük is, amely a feltevéseket megerősíti s a reményeket valóra váltja. Csodákat az új helyzet sem produkálhat. Régi bűnök káros következményeit egy-kettőre nyomtalanul el nem tüntetheti. Ez természetes. Ha tehát a mindenből kicsöpött, régi időket visszakiváló lepiszkások más váddal nem tudtak előhozakodni, mint azzal, hogy a koalíció új rendje Bécsben egyszerre mindent meg nem változtatott, ezzel az argumentumokkal, ha ugyan annak nevezhető, semmiben kárt nem tesznek.

Más lapra tartozik az, hogy az intranzigens függetlenségi politika imposszibilitása, az ideális negyvennyolcas alap szigorú szemmel tartása mellett, nyilvánvalóvá lett. Dehát az a párt belügye, amelyet a koalíció rovására írni sem nem illik, sem nem szabad, sem nem lehet. Amire a koalíció vállalt munkával vállalkozott, kormánya, rendügye becsülettel állja, hogy az egyes pártok a maguk keretein belül mit, hogyan oldanak meg ott, ahol a szőnyegen levő kérdés nem érinti a koalíció vonalait, magukra az illető pártokra tartozik. A lényeg a rendszerváltozás, az etikai fordulat és ez hála Isten megvan. A szabdkörmives hatalom nap-nap után jobban leszorul a forumról. Minden tekintetben megváltoztak az idők. Emberekben is, irányzatokban is, szellemben is. S itt ebben igazat adunk a bűnös mult magasztalóinak. A boldogságra kevés csak a jelen. A multon épül az s az emlékezetten. És vajjon nem fölemelő-e elgondolni, mennyire sivár sötét, szomorú volt a mult s mennyire vigasztaló, biztató jövőt ígér a jelen?

Dr. H. L.

alig érhetett volna valahol, mint ott. S az is bizonyos, hogy azok a jóakarú német papok egész életükben nem sajtótanak el annyi magyar szót, mint a mennyit a magyar társaság jóvoltából magukba szednek.

Világért se akarok azzal dicsekedni, mintha jó magam talán valami különösen mélyen hatoltam volna bele a német nyelvismeret rejtelmeibe. Egyet azonban megbámultak rajtam, azt a huszáros vakmerőséget, mellyel minden német kifejezésnek nekimentem. Nem torodtem vele, ha bármikorát bukfeneczik is a nyelvem s ha a helyes német konstrukció es mondattan százszor tótágast áll is, nekivágtattam s ha egyenesen, ha keresztbe jött is ki, Je kihoztam, a mit akartam ha a társaság valamennyi tagjának hajszála az égnek meredt is föle. Szóval bebizonyítottam, hogy a magyar nem gyávanak született erre a kócos világra s amennyire lehetett, régi fényébe helyeztem az ősi magyar virtust.

De hát mi első sorban nem a németek kedvéért, hanem a magunk jóvoltáért voltunk Aachenseeben. Az ebédet követő kényelem után nagy hegyi sétára indultunk, még pedig olyan helyekre, ahova az óvatos német kiírja: „Nur für Schwindelfreie!“ Nem szédülőeknek! A tópartján ugyanis — mint mondám — meredeken emelkednek az ég felé a merészebb természetű sziklák. Fölfelé ezeknek a hatalmas bilincsel le, lenn pedig a 150 méternyi mélység táton, a szépséges kék tó kristálytisza vize. A hegy oldalában pedig helyenkint keskeny hegyi ösvények vannak vágva s nem egy helyen a fejünk felett zuhog le a hegyi patak hóleher habba tört vize. Itt persze csak esernyővel lehet elmenni, de aki nem talál sok kímélni valót a ruházatán, bátran feláldozhatja a szárazságát is. Ott ugy

A socialdemokratia gátjai.

Irtá: GÖBÜLÁRÁSI.

A socialdemokraták filozófiájának az atyja, mint közismeretű dolog: Feuerbach Lajos. Feuerbach az ő tanait legvilágosabban összegyűjtött műveinek 7-ik és 8-ik kötetében fejti ki. Ebben a két kötetben jegecesedik ki tanainak istentelensége, t. i. hogy a természetén kívül semmi sem létezik s azok a magasabb rendű lények, melyek csak a vallásilag rajongó képzeltek a szüleményei! — semmi mások, mint önnönmagunk lényének képzelati visszatükrözései. Szerinte Isten nem más, mint az embernek képzelődése. S mivel Feuerbach szerint nincs Isten, nem létezik semmi érzékfölötti sem, azért a vallást is teljesen elveti. Mindazon vallást, amely az Istenben, lélekhalhatatlanságban, erkölcsi rendben való hitet magában foglalja, egyszerűen elveti azzal a megokolással, hogy az embert ellenségesen befolyásolja, mert a vallás békóba vert ember még annyi szabadságot sem hagy az egyéneknek, hogy saját türeltlen anyagi helyzetének megjavítására törekedjék.

De Feuerbach ezen istentelen tanait átviszi a hit világából és következetesen az erkölcsi világba is, s azt mondja az erkölcsről, hogy mivel az emberben nincs más istenítő, mint a tiszta, korlátlanul szabad érzelem: az osztón, azért ostobaság azt hinni, hogy a kötelesség lemondással, vagy önmegtartózkodással jár, ellenkezőleg: a kötelesség nem lemondást, hanem élvezetet parancsol.

És hogy Feuerbach nem a levegőbe beszélt, arról gondoskodtak az ő tanítványai. Ezek közül Bebel 1881. március 31-én a német parlamentben ezen nyilatkozatot tette: „Mi minden erőnkkel az atheizmusra törekszünk.“ Deitzger pedig „Religion der Socialdemokratie“ című munkájában (38. old.) ezeket mondja: „Socialdemokratiánk szükséges következménye a mi vallás nélküli józan gondolkodásunknak.“

Ha tehát nem létezik Isten, ki öntené bele az emberek lelkebe a kötelességérzetet? S

kinék lenne joga arra, hogy másoknak parancsoljon és másokat vezessen? Azért mondotta Bebel ugyancsak a német parlamentben 1893. febr. 23-án: „Mi mindenféle tekintély ellen küzdünk, az égi és földi tekintély ellen!“

Az erényességről pedig az mondja Bebel („Die Frau“ című munka 17. old.) „Erkölcse az, ami szokás!“ Vagyis más szóval, ahol szokás a család, lopás, a rágalom vagy rablás stb., az ott erény s akik ezen szokásoktól tartózkodnak, azok az ő szemükben „bűnösök“.

Ezen néhány szemelvény elégséges arra, hogy belőlük mi is átássuk ama rettenetes hatást mely ezen gonosz tanoknak igazán szükségszerű ergója. Nem is lehet más következtetésre jutni, mint hogy ezen tanoknak rombolniuk kell.

Magyarországra a múlt Nyugatról minden mozgalomnak a hullámai megérkeznek: így a socialdemokratia sem maradhatott el anélkül, hogy hazánkban is működési teret ne keressen magának. Talált is.

Az elégedetlenség, vállalatlanág terjesztése fölélja. S ha a vállalatlanág terjesztése teremtalan az Isten különös kegyelménél fogva a kath. vidékeken nem is ér el akkora recordot, mint a milyent elermi szándékában: az sikerül minden bizonytal az elégedetlenség terjesztésében. Én magam körülbelül 24000 csupán földművelő nép között élek és nap-nap után látom a szegény nép fáradtságos munkáját reggel 3 órától este 9-ig s lechullo verejtékét egyrészt, másrészt az emberi méltóság lealacsonyítását majdnem egészen az állatok közé; látom a sok munkát — s vele szemben az aránytalanul kicsi bért; látom az emberi erőknök tulságos kihasználását s a végzett munkának csekély jutalmát. S így lehet ez masutt is — és így is van. Ha a voros socialista igaztó ilyen állapotú nép közé jut, könnyű ott elveinek követőket szerezni.

Több helyen hála Istennek nem sok helyen sikerült is elégedetlenséget terjesztenie és en petit sztrájkokat felmutatnia már most is. Ha azonban a nép helyzetének javítására az

sinés sok értéke a száraz ruhanak. Vagy legalább is nélkülözi a tartósságot. Az eső jóformán napos vendég. Hiszen a lelki életben ott kőborolnak a hegyek derekam s ha jökédve tartja és fölmezt a körülötted ágaskedő hegyek ormara, gyönyörködhetisz az alattad dühöngő zivatarban, a cikázó viámok magasztos játékában: odalenn áznak az emberek, te pedig fenyves nap sugarairól süttetheted a tar koponyádat. Azert nem ismerk az aacheni tó partján a port. Ott csak a napfénynek, vagy a tiszta légi pártanak van otthona.

Orak hosszat folyongtunk a sziklák közt, a tó keke vize fölött. Egy-egy jó magyar nótá bizony szinten elcsúszott a nagy magányosságban s a sziklatal vidaman verte vissza hozzá a visszhangot:

Vandortcske száll, száll messzire,
De szivesen szállnék el vele.
Szálj el fecske, szálj el hazamba
A tozsam hazára.

Ez a kedves nótá alkalmosságúsgéncél fogva különösen tetszett a magyarnak.

Mikor aztan jól kifaradtunk, odajutottunk, a hova minden turista szokott jutni a vendéglőbe. Természetesen roppant szivesen fogadtak bennünket. A felszolgáló a szivessegtől szinte önekeve kérdezte, hogy mivel egészítheti ki vágyainkat: húsféle, sajt, tej, méz, tojás, bor, sör vagy bármi legyen is a vágyunk, föltétlenül teljesedésbe megy. Mi természetesen nem kínálgattuk magunkat, hanem mielőbb igyekeztünk lecsillapítani a gyomrunkban felébredt ordító orozsleányt. Konfektivel szirtzen szolgáltak a jó tiroliak, a mennyiben egy legényke valami citeraféle hangszerezen bánatos tiroli nótákat pengetett,

jödorozott hozzá ékesen s a sziklak falai is visszafelégették a kedves melodára.

Kielvezük az együltét kedves örömeit azután visszafelé indultunk. Minden utazasomban való szerencsem ezuttal sem hagyott el. Mikor még Magyarországbán jártunk, eső szítalt. Ennél kellemesebbet a nyári hőség helyett, nappali utazasnál képzetni se lehetne.

Szép hazánk határain túl, a mikor a táj szépségét kellett élveznünk s amikor a hegyek közt a nagy hőség amugy is csökkent, tiszta, esoneküli időben volt részünk. Az aachensi kirándulásnál fenyegetett ugyan az eső, de illetődoan bevarta azt az időpontot, a mikor a vendéglői asztal mellett letlepedtünk. Társaim gyálgyszerrel szerettek volna visszatérni, én faradt lévén, a hajón való utazás mellett törtem pálcát s az eső segítségemre sietett, átátatva a réteket, hogy akarva, nem akarva a kényelmesebb részt voltunk kénytelenek választani. Másnap pedig, mikor a képtár szemléletét vettem programomba, megeredt az eső, s ha nem kívántam volna is, szobafalak között kellett gyönyörűséget szerezni a lelkennek.

Bucsut vettem a környezettől, emléktű hoztam egy kedves alpesi rózsát, a melyet magam teptem a sziklák tövéből s elhagytam a vadregényes, szép tájat.

Mire a fogaskerekű ledöcögött velem, mélységes sötétség vett körül s csak a hegyek oldalában égett, lobogott a pásztortűz, az ábrándok világába ringatva vágóy lelkemet.

Bilkei Ferenc.

(Vége kov.)

illetékes körök maguktól nem törekszenek, akkor a demokraták igazságaival eredményeket en gros fognak elérni. A nép eme készségének az elégedetlenségre, illetőleg a demokraták munkájának gátat kell vetni, s ezt a gyáraknak és uradalomnak birtokosai tehetik meg leginkább.

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hir.** Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök tegnap visszaérkezett városunkba, ma délután pedig teési birtokára utazott.

— **Az Oltáregylet** rendes havi szent miséje holnap, 5-én lesz a szemináriumi templomban.

— **A sajtó köréből.** A helyi sajtó — ha igaz a hír, a mit rebesgetnek — rövid idő alatt nagy változásnak néz eléje. A Székesfehérvár és Vidéke — hírlap szerint — aug. 15-től kezdve napilappá alakul át. S a lap kötelekebe belép Németh Ödön, a ki évekkkel ezelőtt a Fejérmegyei Napló felelős szerkesztője volt. Más hír szerint Zelei Imre ugyanezen időben szintén új napilapot indít, melynek kiadója Heckenast Kálmán nyomdátulajdonos lesz.

— **Megújult iskolaszék.** Etyeken a most megalakult r. k. iskolaszék rendes tagjaivá megválasztottak és egyházhatalóságilag is minőségükben megerősítették a következő érdemes, hithű férfiak: Ifj. Maurer József, Ifj. Szabó György, Kleofasz György, Ebner András, Muschek József, Szommer György, Sch., Ifj. Nusz József, Hammerlein Adám, Kreisz Mihály, Ziegler Ferenc, Sz., Ohmüller József, K., Ifj. König József. Pótagok: Teller Ferenc, D., Fischer Antal, Hammerlein György.

— **Bíróválasztás.** Etyeken e hó 2-án volt a bíróválasztás Tarafás Béla főszolgabíró vezetésével, aki Tóth Lajos, Fischer Ferenc és Nusz György etyeki polgárokat kandidálta. A választási elnök Magdics István volt. Beadatott 85 szavazat. Ebből Fischer Ferenc 40, Nusz György 36 szavazatot nyert s így Fischer Ferenc lett megválasztva szótöbbséggel. A választás igen érdemes és jólélt ember ért. A választást megelőzőleg Magdics István esperes meleg szavakkal üdvözölte Tarafás Béla főszolgabíró, mint a váli kerület főszolgabíráját, ki e minőségében először jelent meg Etyeken. A főbíró szíves szavakban fejezte ki köszönetét az ovációért.

— **Meghívó.** A Székesfehérvári Polgári Dalkör f. évi augusztus hó 12-én Balatonvilágos fürdőhelyen az V. kerületi honvédeknek közreműködése mellett táncsal és tarkaszinpaddal egybekötött nagy hangversenyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget ezennel tisztelettel meghívja. Vasuti menetrend: Székesfehérvárról indul d. e. 7 óra 22 p., 9 óra 31 p., d. u. 1 óra 40 p., 4 óra 14 p. és este 6 óra 30 perckor. Balatonvilágosról indul reggel 3 óra 25 p., 6 óra 58 p., d. u. 1 óra 02 p., 3 óra 09 p. és este 8 óra 43 perckor. A daloskör és a zenekar indulása Székesfehérvárról d. u. 1 óra 40 perc. Erkezés 2 óra 45 perc. Az állomásnál ünnepélyes fogadtatás a fürdő-igazgatóság részéről. Felvonulás zenekíséret mellett. Utána ingyen-fürdés. A hangverseny kezdete délután 5 órakor. — *A hangverseny műsora:* 1. Nyitány. Előadja a honvédeknek Frycaj Richard karnagy vezetése mellett. 2. Prolog. Várady Antaltól. Előadja: Kiss Miklós. 3. Edes lánykám. Lányi Ernőtől. Előadja a Székesfehérvári Polgári Dalkör Ketskés Elek karnagy vezetése mellett. 4. Kuplék. Előadja két new-yorki titkos rendőr. 5. Katonazene. Előadja az V. ker. honvédeknek Frycaj Richard karnagy vezetése mellett. 6. Szavalt. Előadja: Moharos Gyula. 7. Régi nóta. Lányi Ernőtől. Előadja a Székesfehérvári Polgári Dalkör Ketskés Elek karnagy vezetése mellett. 8. Gordonkaszó. Előadja: Knopp Árpád. 9. Ripacs jelenés. Csókon szerzett völegényből. Előadják: * * *

10. Dalok. Előadja: Ketskés Elek. 11. Katonazene. Előadja az V. ker. honvédeknek Frycaj Richard karnagy vezetése mellett. 12. Monológ. Előadja: Kiss Miklós. 13. Éltap. Quartett az Inyenelőkből. Előadják: * * * 14. Király-induló. Hubertől. Előadja a Székesfehérvári Polgári Dalkör az V. ker. honvédeknek kísérete és Ketskés Elek karnagy vezetése mellett. — Vacsora alatt a honvédeknek hangversenye. 9 órakor disztakaródó, előadja a honvédeknek. Utána tüzijáték. Végül tánc reggelig. Jegyek válthatók: Fekete Géza (Otthon-kavéház), Hollósy Ferenc (fodrász, Kossuth-u.) és Vaimár Ferenc (Nádor-u.) üzletében. A hangverseny belépődíja 1 korona. A menettérte-jegyek után az utazó közönség tetemes (33 százalék) árkedvezményben részesül. (Kik ezt igénybe öhajlják, venni, jelentkezzenek Hollósy Ferenc fodrász-üzletében.) Külön meghívókat nem bocsátunk ki. Kerjük a hölgyeket, hogy minél egyszerűbb öltözékben jelenjenek meg. Kedvezetlen idő esetén a hangverseny a terenben. A n. e. közönség becses partifogását kéri: a Székesfehérvári Polgári Dalkör.

— **Népiünnepély.** A verebi erdőben Verebi Végli István, Szűcs Károly és Bereczky Lajos védnöksége mellett, 1906. augusztus hó 5-én, a tüzilő-egylet és a két felekezeti egyház javára rendezendő nyári népiünnepély és hangverseny-nyel egybekötött táncmulatság lesz. Kezdeté délután 5 órakor. Belépődíj személyenként 1 kor. Kedvezetlen idő esetén a mulatság az urasági pálmaházban fog megtartani.

— **Napszurás.** Simon József 62 éves állatorvos, vághóhídi felügyelő, Simon Sándor rendőralkaptány édesatyja ma reggel a Szűcsy-Márich-utcában a Kovács fele nyomda előtt hirtelen rosszul lett és összeesett. Az öreg urat, a kit kisebbmértvű napszurás érte, a mentők szállították vághóhídi lakására. Remélhető, hogy Simon József néhány nap múlva teljesen felépül.

— **Névváltoztatás.** Haut Miksa számböki illetőségű etyeki lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Halmos“-ra változtatta.

— **Halálos lórugás.** Id. Balázs István, táci lakos, földműves, a napokban gabonáját csépelte házának udvarán. A cséplő-járgány ele fogott lovak egyike sehogy sem akart megindulni, mire id. Balázs István megfogta a lo kotofékét, hogy vezesse, míg fia ifj. Balázs István 31 éves, szintén táci lakos földműves egy ostarló ütögetni kezdte a csokonyós állatot. Miután ez sem vezetett eredményre, ifj. Balázs István kiakarta fogni lovát. Amint azonban feléje közeledett, az állat kirugott. A rugás ifj. Balázs Józsefet hasba talalta. A szerencsétlen ember összeesett és dacára a rögtöní orvosi segélynek még aznap meghalt.

— **Dr. Tompa fogorvos lakását és fogorvosi műtermét a Basa-utcából Kossuth-utca l. s. z. alá (Graf Zichy-ház) helyezte át.**

— **Hamis vád.** Hamis vád emelés büntette miatt került tegnap a helybeli kir. törvényszék, mint büntető bíróság elé Szabó Gulyás György 32 éves rácalmási illetőségű molnar-seged. Nevezett ugyanis a múlt év szeptemberében becsület-sértés és rágalmazás miatt hamis vádbeli feljelentést tett Pintér Ferenc szintén rácalmási lakos eszmadia-mester ellen. Az adonyi kir. járásbíró-ság, hova az ügy került 3 napi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte az ártatlanul megvádolt Pintér Ferencet, s a bíróság ítélete rajta foganatosítva is lett. Azonban, mint a közmondás is tartja „csakhamar kibúj a szeg a zsákból.“ Pintér Ferencnek a bíróság előtt sikerül dokumentálni ártatlanságát s a bíróság most már hivatalból eljárást indított Szabó Gulyás György ellen, ki különben is többszörösen büntetett előéletű egyén. Tegnap volt ez ügyben a főtárgyalás, hova Szabó Gulyás Györgyöt a csendőröknek kellett elővezetni, mert az előbbi tárgyalási határnapokra nem volt hajlandó megjelenni. A bíróság a nyert bizonyítékok alapján bűnösnek mondta ki Szabó Gulyás Györgyöt a btkv. 224. §-ába ütköző hamis vád emelés büntetéseben s ezért öt 6 havi börtönrre ítélte. Vádolt az ítélet ellen felebbzást jelentett be.

— **Körorvosok összeírása.** A belügyminiszter körrendeletét intézett az összes vármegyék alispánjaihoz s abban ezeket felhívja, hogy a vármegyék járásainak székhelyein lakó körorvosokra vonatkozólag a rendezéthez mellékelt rovatos kimutatást töltés ki és 10 nap alatt terjeszték fel a miniszterhez. Az egyes rovatok a körorvos működési körére, fizetésére és utitárlányára vonatkoznak. Ha a járási székhely (nagy vagy kisközség) külön orvost tart, ennek fizetése és utitárlánya külön rovatra tüntetendő fel.

— **Az 1906. évi fősorozások.** A m. kir. honvédelmi miniszter ma leiratban tudatta Székesfehérvár szab. kir. város és Fejérmegye törvényhatóságával, hogy az 1906. évre szóló fősorozások október 10 és november 30-ika közötti időközben fognak megtartatni. Hogy a fősorozás a várost és a vármegyét illetőleg mikor lesz, azt egy későbbi leirat fogja meghatározni.

— **Amivel nem tanácsos dicsekedni, vagy a rártari legény.** Történt valamikor hajnalutamban, valahol egy pezsgőspavilonban. Erősen pezsgőző ifjak társasága ült egy asztalnál, jökdévcen, sőt tuljókedvcen. Az egyik ifju pedig már abban az állapotban volt amikor pincérbe és vendégekbe egyarant bele szoktak kötni pezsgőtől bátor orszlánná vedlett nyulak.

Végül oly bátor lett, hogy kacagva adta tudtul társainak, hogy most „kihálássza“ azt a komolyképu, cvikkeres urat, aki a szomszéd asztalnál borozgatott csendesen néhányadmagával. Felkelt az asztaltól s odament a mitem sejtó urhoz:

Hallja! . . . szolt hozzá, . . . igen maga . . . micsoda dolog ez! . . . Mit f . . . f . . . li . . . fixirozz?

A megtámadott gyengéd pillantást vetett a krakélerre, s nevető hangon kioktatta:

Lássna maga fiatal ember, az nem járja, hogy maga ismeretlenül odamegy egy asztalhoz s ott kérdezősködik. Mondja meg legalább kikhez is van szerencsém?

A másik katorászni kezdett a zsebében, a miután nem találta meg, amit keresett, gögösen odavágta.

— Kohn vagyok.

Rövid szünet. A kettő farkasszemét néz. — Végül a cvikkeres éles hangon megszólal:

Ezzel nem szokás dicsekedni! . . .

A részeg ifju mintha kissé kijózanodott volna, most sző nélkül visszamegy a saját társaságához s szégyélni kezdi magát. A terenben halk vihogás.

— **Késelő csavargó.** Tegnap este a Gézmalom-utcában Tüske István csavargó késsel kezében rátámadt Tóth József, József-utca 2. szám alatti lakos napszámásra és négyszer egymásután megszúrta. Három szurás Tóth József karját, egy pedig hasát érte. A sulyosan sérült ember a mentők beszállították a Szent-György kórházba. Tüske azért szúrta meg Tóthot, mert azt hitte, hogy reggel, amikor a vizivárosi iskola előtti befásított térségen aludt, Tóth biztatására az utca-gyerekek leöntözték. Tüske István a rendőrség letartóztatta.

— **Vasári értesítés.** Erd községben az országos marhavásár augusztus hó 6-án, a kirakodóvásár augusztus hó 7-én tartatik meg. Mindenféle állat felhajtható.

— **Tolvaj cselédek.** Almássy József Malom-utca 30 szám alatti lakos földműves feljelentést tett a rendőrségen, hogy kocsisa, Szántó István két zsák búzát lopott tőle és azt Nagy József és Nagy István nevű földműveslegényeknek, akik Almássynak szomszédai, eladta. A rendőrség megindította a nyomozást, melynek során kiderült, hogy a feljelentés megfelel a valóságnak. Szántó ellen lopás, a két Nagy ellen pedig orgazdaság címén megindult az eljárás. — Vig András Héjj Imre Palota-utcai koreszmárosnál, mint kocsis volt alkalmazva. Vig tegnap egy zsák gabonát lopott gazdjától és azt Török Lajosné Palota-utcai szatócsnak eladta. A dolog azonban kitudódott. A rendőrség Viget, miután szolgálatából elbocsátották, letartóztatta. Török Lajosné ellen orgazdaság címen megindult az eljárás.

Jó minőségű pörkölt saalonna nagyobb mennyiségben kapható Lukátsy Antal Rákóczi-utcai fűszerkereskedésében.

— **Pórujárt nőimítátor.** Csetkó István, 31 éves szegedi illetőségű egyén, női ruhában faluról-falura járt és mint nőimítátor produkálta magát. A napokban Kiskeszin mutatta be művészetét, ahol azután a legényekkel addig kvaterkázott, míg az asztalnál elaludt. Valamelyik legény az alvó imítatornak levágta hosszúra megnövesztett hajfonatát és elébe helyezte az asztalra. Történt ezenközben, hogy reggel lett és Németh József várpalotai meszes tért be a korcsmába és annál az asztalnál foglalt helyet, ahol a nőimítátor aludt. Németh József pálinkát rendelt, majd pedig megsajnálva a mellé ült hölgyet (a női ruhába öltözött Csetkót) felkeltötte, hogy megkínálja egy pohár snappszal. Csetkó Pál felébredve, amikor megpillantotta levágott haját, éktelen dühbe jött és miután azt hitte, hogy haját Németh vágta le, egy oly nyaklevest utalványozott neki, hogy az a széken keresztülvéve hanyatvágódott a padlón. Németh József feltápáskodva először nagyot bámult az erőszékű hölgyön, de csakhamar magához térve rárontott a nőimítátor Csetkó Pálra és azt vérsre verte. Érdekes a dologban, hogy Németh szentül meg van győződve, hogy egy nőt hagyott helyben. Az ügy a bíróság elé kerül.

Jégszekrények nagy választékban kaphatók Márkus Simon úz. és fia cégnél. Jókai-utca 16.

VÁSZON-ÁRUHÁZ MEGNYITÁS!

Van szerencsém a nagyerdemi közönség becses tudomására hozni, miszerint Székesfehérvárott, a Barátok épületében (azelőtt Özv. Hanel Antalné-féle üzlethelyiség) egy a mai kor igényeinek megfelelő

Vászon-üzletet

nyitottam, raktáron tartok nagy választékban elsőrendű Szepességi, Liptószentmiklósi és Rózsahegyi vásznak és sifonokat, Damask ág- és asztalneműek, kávé terítékek, fehér és színes vászon-zsebkendők, törülközők, törülközők, kanavásznak, pique, zsinóros atlasz és jól mosható divatos színes parget, egy a legfinomabb ing- és bluz-zefíreket. Továbbá dúis választék ág- és asztalterítők, ablakfüggönyök, szőnyegek, házilag készült paplanok, matrac-szővetek és rolettavásznakban.

Menyasszonyi, gyermek-, csecsemő-kelengyék és úri fehéreneműek a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig készíttetnek.

Elsőrangú összeköttetésem következtében azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nagyra becsült vevőimnek mindenkor a legjobb, legfrissebb árut a legelőnyösebb árban számíthatom. Vállalatomat szíves jóindulatukba ajánlva

Kiváló észlettel

Sövegjártó Jánosné,

törvényszéki leggyezett egglajdomos.

Ugyanitt egy tanuló felvétetik.

A Csákerényi gazdaságban három darab számfeletti jókarban levő 16 soros Universal Drill sorvetőgép, egy darab szelelő rosta és egy darab konkoly választó rosta jutányos áron eladó.

Anyakönyvi statisztika

1906. július hó 28-tól augusztus hó 4-ig.

I. Születés.

Született: 8 törvényes fiú, 6 leány; törvénytelen fiú: 0, leány: 0; halva született törvényes fiú: 0; ieány: 1 törvénytelen fiú, 0; leány: 0. — Összesen: 16.

II. Halálozás.

Elhalt: 13 fiú, 6 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvényes fiú: 5, leány: 1, törvénytelen fiú: 0, leány: 0; 7 éven felül fiú: 8, nő: 5. — Összesen: 13.

E szerint a születést a halálozás 3-mal múlja felül.

Elhaltak: Cserkényi János, ev. ref. földműves napsz. 42 éves, Szent-György község. — Vértess Ferenc, r. k. 8 hónapos, Alsókálnyos 29 sz. — Mihály István, r. k. 10 éves, Rac-utca 3 sz. — Nyári Gyula, r. k. 16 hónapos, Osz-utca 14 sz. — Barák János, r. k. kömvességél, 60 éves, Szent-György község. — Horváth Károly, r. k. 5 éves, Olaj-utca 35 sz. — Babonka Anna, gör. kat. 70 éves, aggintézet. — Kollmann Katalin, r. k. 16 éves, Cseleghy 104 sz. — Özv. Juhász Jánosné, Izmandi Anna, r. k. 72 éves, Szent-György község. — Molnár Mihály, r. k. kishütkös 76 éves, Keckemeti utca 130 sz. — Özv. Schönberger Dávidné, Hoffmann Karolin, 84 éves, Ligetsi 5 sz. — Bakos István, Jabra Rózsa, r. k. 61 éves, Homokos 31 sz. — Barany Anna, r. k. 1 hónapos, Kert-utca 21 sz. — Szenczey József, r. k. 3 hónapos, Selyem-utca 1 sz. — Matk János, r. k. napszámos, 30 éves, Szent-György község. — Farkas János, izr. szalhitó 21 éves, Knyáky utca 21 sz. — Németh István, r. k. 6 hónapos, Jankai-utca 13 sz. — Fehér Ferenc, r. k. 33 éves, Konyokutca 10 sz. — Ujz Ignác, r. k. napszámos, 42 éves, Sar-utca 7 szám.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES

üzletemet a n. é. közönség h. figyelmébe ajánlom.

Raktart tartok mindennemű ruganyos hintókból és különböző üzleti kocsikból. **Javításokat** a leggyorsabbban és jutányos árban készítek.

Hirtling Pál kocsigyártó,
Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

COOK és JOHNSON
amerikai

Patent

Tyükszem-gyűrűje
(törv. védve)

ma az egyedüli szer. mely a kínos tyükszemfájdalmat azonnal megszünteti és a tyükszemet kiirtja.

A világ legjobb szere!

Minden vevőnek ajánlható.

1 darab ára 20 fillér. 6 darab 1 korona.

Kapható Székesfehérvárott:

Czollner Vince, a Magyar Korona,
Lukács Lajos, a Fekete Sas,
Imrich Viktor, az Orangyal,
Takácsi Nagy József, az Isteni Gondviselés,
Pásztory Sándor, a Szent István,
Say Rudolf özvegye, a Szent Háromsághoz címzett gyógytárakban.

A szülő

OIDIUM

betegsége ellen

az évek óta kipróbált legjobb szer a

DR. ASCHENBRANDT-féle

Rézkénpor.

Ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban a kilogramm **48 fillér.** 10 és 5 kilogrammos zsákokban **52 fillér,** valamint 2 kilogrammos dobozokban a kgr. **53 fillér.** ○○○○○○

Használata olcsóbb mind a kénporé, mert **kevesebb kell belőle; biztosabb** mert a lombhoz tapad, a szél le nem fújja.

A szülő érését sietteti, a termés minőségét javítja!!

A rézkénpor egyuttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt s így rézkénporozás után az **első, esetleg harmadik permetezés elmaradhat.** Ez pedig lényeges költségmegtakarítás.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete”
Budapest, V. Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető:

Karl József és fia Székesfehérvár.
Szigethy Testvérek Székesfehérvár.

Székesfehérvári első

Butorraktár

Sas-utca 6. szám.
a „Fekete sas” szállodával szemben.

Van szerencsám a n. é. helybeli és vidéki közönségnek a **már 40 éve** jó hírből álló saját készítményű

kárpitos és asztalos

BUTORAIMAT

nagy választékban, szilárd és izlésteljes kivitelben, pontos kiszolgálás és jutányos árakban ajánlani.

Nemkülönbön e szakmákban vállalkozom kívánatra külön rajzok szerint elkészítendő mindennemű kárpitos és asztalos munkákra helyben és vidéken.

Teljes tisztelettel.

Füstér Imre.